

Rodzaje i gatunki literackie - ćwiczenia

1. Do jakiego rodzaju literackiego dopasujesz następujące pojęcia?

narrator, opis, akcja -
dialog, akcja, didaskalia -
opis, przeżycia, monolog -

2. Określ rodzaj utworów, rozpoznaj tytuł i autora.

a)

ROMEO

Chciałbym być biednym ptaszkiem w twoich rękach.

JULIA

O! ja bym zbyt ciemno cię zabiła.

Dobranoc, luby! jeszcze raz dobranoc!

Smutek rozstania tak bardzo jest miły,

Że by dobranoc wciąż usta mówiły.

Odchodzi

ROMEO

Sen na twe oczy, pokój w pierś niech spłynie;

Obym był nimi w tej błogiej godzinie!

Spieszę do ojca Laurentego celi,

On mi pomocy i rady udzieli.

Wychodzi

b)

Gdy cię nie widzę, nie wzdycham, nie płaczę,

Nie tracę zmysłów, kiedy cię zobaczę;

Jednakże gdy cię długo nie oglądam,

Czegoś mi braknie, kogoś widzieć żądam;

I tęskniąc sobie zadaję pytanie:

Czy to jest przyjaźń? czy to jest kochanie?

c)

Borowicz zamknął oczy. Znalazł już wszystko. To ten sam żołnierz, o którym mówił mu przed laty strzelec Noga na pagórku pod lasem. Ten sam, zabity nahałami, leżący w skrważonej mogile pod świerkiem. Serce Marcina szarpnęło się nagle, jakby chciało wydrzeć się z piersi, ciałem jego potrząsało wewnętrzne tkanie. Ścisnął mocno zęby, żeby z krzykiem nie szlochać. Zdawało mu się, że nie wytrzyma, że skona z żalu. Sztetter siedział na swym miejscu wyprostowany. Powieki jego były jak zwykle przymknięte, tylko teraz kiedy niekiedy wymykała się spod nich łza i płynęła po bladej twarzy.

d)

Zresztą w całej Grecji Dionizos był szczególnie czczony w okresie zimowego

przesilenia. Grudniowe święta obchodzono w nocy. Kobiety z zapalonymi pochodniami, wśród śpiewów, biegały po

wąwozach górskich. Obrzędy te nazywano orgiami, od słowa greckiego orgé — podniecenie. Szalone tańce, dzikie

okrzyki i ogłuszająca muzyka wytwarzały ekstazę, zapamiętanie religijne, uważane za duchowe połączenie się z

bóstwem. Zdawało się ludziom biorącym udział w tych świętych orgiach, że dusze ich opuszczają ciało, że sam bóg w

nie wchodzi, że stają się "pełni boga". To poczucie odrębności ciała i ducha prowadziło do wiary w nieśmiertelność

duszy, która jest częścią człowieka niezniszczalną i po śmierci ciała przechodzi w nowe kształty.

e)

Święta miłości kochanej ojczyzny,

Czują cię tylko umysły pocziwe !

Dla ciebie zjadłe smakują trucizny,

Dla ciebie więzy, pęta nie zelżywe.

3. Wykreśl pojęcie, które nie pasuje.

komedialność, mit, nowela, powieść

baśń, tren, legenda, epos

4. Do podanych tytułów dopisz właściwy rodzaj literacki:

Zemsta -

Na dom w Czarnolesie -

Romeo i Julia -

Balladyna -

Syzyfowe Prace -

Niepewność -

Mazurek Dąbrowskiego -

Kształcisz kalectwo przez chwalebne blizny,

Gnieździsz w umyśle rozkoszy prawdziwe.

Byle cię można wspomóc, byle wspierać,

Nie żał żyć w nędzy, nie żał i umierać.

opowiadanie, dramat właściwy, opera, tragedia

pieśń, elegia, hymn, pamiętnik

Mały Książę -

Bogurodzica -

Kłamaczucha -

Stepy Akermalskie -